

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Αθήνα, 5-7.12.2008

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ "ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ" ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΕΕ

Η διαδικασία της αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου του ΤΕΕ, μετά από ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα βρίσκεται ξανά σε κινητικότητα, έχοντας κατατεθεί δεκάδες προτάσεων από τα περιφερειακά τμήματα και τις παρατάξεις. Το βασικό ερώτημα όμως είναι από αυτή τη διαδικασία ποιες είναι οι στρατηγικές στοχεύσεις. Ποιος είναι ο συνεκτικός ιστός των προτεινόμενων αλλαγών και η βασική στόχευσή τους.

1. Γενική τοποθέτηση επί του ζητήματος:

Προϋπόθεση για να σταθεί κάποιος με σοβαρότητα στη συζήτηση είναι να απαντήσει στο ερώτημα: **Ποια είναι συγκεκριμένα τα προβλήματα του ΤΕΕ και ποια η φυσιογνωμία τους;** Και σίγουρα η απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα δεν βρίσκεται στο γεγονός ότι ο σημερινός τετραγωνικός πίνακας κατανέμει με άδικο τρόπο (στα πλαίσια της απλής αναλογικής) ορισμένες από τις έδρες των αντιπροσωπειών. Επίσης απάντηση δεν είναι το γεγονός ότι ο πρόεδρος τους ΤΕΕ δεν εκλέγεται με άμεση καθολική ψηφοφορία δικομματικού στυλ. Απάντηση δεν είναι ότι η δομή των περιφερειακών τμημάτων δεν αντιστοιχεί με την κρατική διοικητική δομή. Ότι δεν υπάρχει περιφερειακό τμήμα Αττικής, ότι τα μέλη των Επιστημονικών Επιτροπών είναι αυτοδίκαια μέλη της κεντρικής Αντιπροσωπείας. Και θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε με το κατάλογο των προτάσεων που κατατέθηκαν με σκοπό, τάχα, τον εκσυγχρονισμό του ΤΕΕ.

Δεν είναι υπερβολή να πούμε ότι όλες οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί από τους εκπροσώπους των μηχανικών (είτε πρόκειται για παρατάξεις, είτε για Π.Τ.) φέρουν χαρακτηριστικά τα σημάδια του βασικού προβλήματος του ΤΕΕ: της απόστασης που χωρίζει την μεγάλη πλειοψηφία των μηχανικών, το ολοένα διευρυνόμενο μισθωτό τμήμα τους, αλλά και τους μικρούς ελεύθερους επαγγελματίες, από τις ηγεσίες τους στο ΤΕΕ (κεντρικό και Π.Τ.).

Το βασικό πρόβλημα σήμερα με το ΤΕΕ, είναι ότι δεν εκφράζει τα αντικειμενικά συμφέροντα της πλειοψηφίας των μηχανικών. Οι τοποθετήσεις του έρχονται ακόμα και σε μετωπική σύγκρουση μαζί τους. **Το βασικό πρόβλημα είναι ότι το ΤΕΕ αποτελεί – σε τελευταία ανάλυση – μηχανισμό του κράτους και, άρα, προώθησης της πολιτικής των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων στο χώρο ευθύνης του. Στην ουσία στηρίζει μια πολιτική που οξύνει τα προβλήματα της συντριπτικής πλειοψηφίας των συναδέλφων.** Η συμπόρευση του ΤΕΕ με τις βασικές επιλογές της οικονομικής ολιγαρχίας σχετίζεται:

■ με το γεγονός ότι σαν μέλη του συνυπάρχουν συνάδελφοι με διαφορετικά κοινωνικά συμφέροντα,

- με τις συνδικαλιστικές παρατάξεις που κυριαρχούν σήμερα στο ΤΕΕ,
- με τον καταστατικό του ρόλο σαν τεχνικού συμβούλου του κράτους,

Η ηγεσία του ΤΕΕ εκφράζει σήμερα τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης και όχι μια “συνισταμένη” των θέσεων όλων των μηχανικών. Μεγάλο ποσοστό εργαζομένων μηχανικών έχει απογοητευτεί από την σημερινή εικόνα του ΤΕΕ και γι’ αυτό δεν επιδιώκει να παρέμβει στην λειτουργία του. Ο πολιτικός και οικονομικός έλεγχος του ΤΕΕ από την χρηματιστική ολιγαρχία, τα φαινόμενα αυταρχισμού στην λειτουργία των οργάνων του και στις επιλογές εκπροσώπησης του, η ρουσφετολογική αδιαφανής επιλεκτική αξιοποίηση συναδέλφων στις ομάδες εργασίας είναι ορισμένες απ τις μεθόδους επιβολής του συγκεκριμένου ρόλου του ΤΕΕ.

Το πρόβλημα αυτό έχει να κάνει με το συσχετισμό δύναμης που υπάρχει σήμερα στην ηγεσία του ΤΕΕ, αλλά διαπλέκεται και με την ίδια τη φυσιογνωμία του, όπως κατοχυρώνεται και από τον καταστατικό του ρόλο ως “συμβούλου της Πολιτείας”. Προφανώς σε αυτό το βαθύτατο πολιτικό ζήτημα, απάντηση δεν μπορεί να δώσει καμιά αναθεώρηση θεσμικού πλαισίου. Απάντηση μπορεί να δώσει μονάχα η πολιτική πάλη, η αντιπαράθεση ιδεών. Η ενίσχυση του ριζοσπαστικού πόλου και μέσα στους μηχανικούς. Η καταδίκη του δικομματισμού και των ΣΥΝοδοιοπόρων του. Αυτών δηλαδή που έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο σημερινό ΤΕΕ.

Από την άποψη αυτή και σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό, **η τοποθέτησή μας επί της τελευταίας εισήγησης της ΔΕ του ΤΕΕ που παρουσιάστηκε τον Μάρτη του 2006, υπήρξε ξεκάθαρα απορριπτική.** Η εισήγηση εκείνη – όπως είναι φυσικό κι επόμενο – όχι μόνο δεν ετοποθετείτο πάνω στο βασικό πολιτικό πρόβλημα, αναλυσκόμενη σε τριτεύουσες λεπτομέρειες, αλλά επιπλέον άνοιγε τους “ασκούς του Αιόλου” με τις θέσεις που έπαιρνε σε πολύ σημαντικά ζητήματα, όπως ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων για την απόκτηση αδείας επαγγέλματος, η εγγραφή στο ΤΕΕ των αποφοίτων ζετούς κύκλου σπουδών κλπ. Έτσι:

- Με τη θέση για την αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής των εξετάσεων για την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, στην ουσία **“αβαντάριζε” τη λογική της Συνθήκης της Μπολόνια**, με αντάλλαγμα να κατοχυρωθεί η εφαρμογή τους από το ίδιο το ΤΕΕ,
- Αντίστοιχα, με τη θέση για εγγραφή των αποφοίτων ζετούς κύκλου σε χωριστά μητρώα, στην ουσία εγκαταλείπονταν η μέχρι σήμερα θέση περί μη εγγραφής τους στο ΤΕΕ και **διευκολυνόταν η προώθηση της λογικής των “διαβαθμισμένων” επαγγελματικών δικαιωμάτων** και των “μηχανικών πολλών ταχυτήτων”,
- Με την πρόταση περί μείωσης του ορίου απαρτίας για τις συνεδριάσεις εκλογής οργάνων του ΤΕΕ στο 25%+1, στην ουσία **οδηγούσε σε όργανα μειοψηφίας**, φαλκιδεύοντας ακόμα περισσότερο την ήδη ουσιαστικά και τυπικά υπονομευμένη δημοκρατία στην εκλογή των οργάνων του θεσμού.

Είναι σαφές ότι **είμαστε ANTIΘΕΤΟΙ σε οποιαδήποτε εισήγηση που κινείται στην ίδια λογική και κατεύθυνση, από τη σημερινή πλειοψηφία της ΔΕ ή άλλες δυνάμεις του ίδιου προσανατολισμού** και καλούμε τους συναδέλφους αντιπροσώπους να αναλάβουν τις πολιτικές τους ευθύνες απέναντι σε τόσο σοβαρά ζητήματα.

2. Οι θέσεις μας ανά επιμέρους ζήτημα – Προτάσεις και διεκδικήσεις:

Η “Πανεπιστημονική” χαράζει τις θέσεις της ΚΑΙ στο συγκεκριμένο ζήτημα με γνώμονα τα συμφέροντα (ασφαλιστικά, εργασιακά κλπ) της πλειοψηφίας των μισθωτών, των νέων και των πιο φτωχών ελευθέρων επαγγελματιών, αλλά και με γνώμονα τα γενικότερα λαϊκά συμφέροντα. Το γεγονός, από τη μια ότι η σχέση του ΤΕΕ (εξαιτίας

της φύσης και του ρόλου του) με τον υπόλοιπο κρατικό μηχανισμό είναι τυπικά μόνο “έμμεση” και, από την άλλη, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των μελών του είναι μισθωτοί και μικρομεσαίοι επαγγελματίες, αφενός διαμορφώνει ένα πλειοψηφικό ακροατήριο συναδέλφων στα συμφέροντα των οποίων αναφερόμαστε με τις θέσεις και την παρέμβασή μας και, αφετέρου, προσδιορίζει και τα όρια μιας τέτοιας παρέμβασης. Έτσι, θεωρούμε πως έχει μεγάλη σημασία, κάτω ακόμα και από τις σημερινές συνθήκες, να αξιοποιείται η δυνατότητα από τις ριζοσπαστικές δυνάμεις, για να υπάρχει μέσα σε όλα τα όργανα του ΤΕΕ ουσιαστική πολιτική συζήτηση και αντιπαράθεση ιδεών, για να μην υπάρχουν στεγανά, για να διοχετεύεται πλατιά η ενημέρωση. Θεωρούμε ότι κάθε όργανο και σώμα, είναι χώρος όπου οι ριζοσπαστικές δυνάμεις έχουν καθήκον να υπερασπίζονται τα συμφέροντα της μεγάλης πλειοψηφίας των μηχανικών, αλλά και τα συμφέροντα του ελληνικού λαού γενικότερα. Ακριβώς γι αυτό το λόγο θεωρούμε ότι, **η όσο το δυνατό πιο δημοκρατική λειτουργία του ΤΕΕ, είναι ένα σημαντικό ζήτημα στο οποίο, στις σημερινές συνθήκες, πρέπει να στραφεί η προσοχή μας, με αφορμή τη διαδικασία προώθησης αλλαγών στο θεσμικό πλαίσιο.**

Με αυτό το κριτήριο, στο κέντρο της προσοχής μας τίθεται το “μεγάλο κενό” του θεσμικού πλαισίου: η έλλειψη οποιασδήποτε διαδικασίας ελέγχου από τα μέλη του ΤΕΕ της πολιτικής που ακολουθεί η ηγεσία του, η έλλειψη και της παραμικρής δυνατότητας να αποφασίζουν τα μέλη του ΤΕΕ για τις πολιτικές επιλογές του φορέα. Στο πλαίσιο αυτό, διεκδικούμε την **καθιέρωση του θεσμού των Νομαρχιακών Γενικών Συνελεύσεων των μελών του ΤΕΕ. Οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων που αντιστοιχούν στην πλειοψηφία των μελών του ΤΕΕ, να είναι δεσμευτικές για τα αντίστοιχα όργανά του.**

Επίσης, με αυτό το κριτήριο καταθέτουμε την αντίθεσή μας με συγκεκριμένες προτάσεις που έχουν διατυπωθεί:

1. Εκφράζουμε με τον πιο έντονο τρόπο την αντίθεσή μας με τις προτάσεις που έχουν διατυπωθεί, σχετικά με τον τρόπο απόκτησης της άδειας εξάσκησης επαγγέλματος. Είτε κάτω από το εύρημα της «ουσιαστικοποίησης των γραπτών εξετάσεων», είτε με πιο χοντροκομμένες «σκέψεις» όπως της θέσπισης υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης μετά την απόκτηση του πτυχίου, ή της κατηγοριοποίησης των επαγγελματικών δικαιωμάτων και της εγγραφής σε ένα ενιαίο “ΤΕΕ” όλων των αποφοίτων 3ετούς, 4ετούς και 5ετούς εκπαίδευσης. Όλες αυτές οι «προτάσεις» αποτελούν ουσιαστικά την προσαρμογή στην πολιτική των Ευρωπαϊκών οδηγιών και της Συνθήκης της Μπολόνια. Είναι ευθυγραμμισμένες με την πολιτική της αποσύνδεσης του πτυχίου από το επάγγελμα, που μετατρέπουν τις πανεπιστημιακές σπουδές σε απλούς κύκλους κατάρτισης και τα πτυχία σε απλά πιστοποιητικά. Είναι προτάσεις επικίνδυνες συνολικότερα για τον κοινωνικό χαρακτήρα του επαγγέλματος του μηχανικού. Στον αντίποδα των προτάσεων αυτών, θεωρούμε ότι **η απόκτηση του διπλώματος του Μηχανικού πρέπει να συνοδεύεται αυτοδίκαια από την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος.** Η θέση μας αυτή αποτελεί τμήμα της συνολικής μας διεκδικητικής λογικής για την **Ενιαία Ανώτατη Εκπαίδευση, 5ετούς κατ’ελάχιστον διάρκειας, την άρση του διαχωρισμού ΑΕΙ-ΤΕΙ, την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου επιστημονικής ειδίκευσης για όλους τους φοιτητές μέσα στο πτυχίο** – της όποιας πρακτικής άσκησης συμπεριλαμβανομένης και υπό την προϋπόθεση της πλήρους διασφάλισης των εργασιακών δικαιωμάτων των ασκούμενων, κατά τη διάρκειά της.

2. Σε συμφωνία με την θέση μας αυτή, θεωρούμε ότι μέλη του ΤΕΕ μπορούν να είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ οι διπλωματούχοι μηχανικοί, απόφοιτοι των πολυτεχνικών σχολών της χώρας ή του εξωτερικού, εφόσον οι τελευταίες είναι ισότιμες ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΣ με εκείνες του εσωτερικού.
3. Είμαστε αντίθετοι με κάθε σκέψη μείωσης του αριθμού των μελών της “Α” με δικαίωμα ψήφου, σε σχέση με σήμερα. Η “Α” να είναι 200μελής και να εκλέγεται με απλή αναλογική από το σύνολο της χώρας.
4. Είμαστε κατηγορηματικά αντίθετοι με την πρόταση για απευθείας εκλογή του προέδρου του επιμελητηρίου και των Π.Τ. Μια τέτοια πρόταση θα αποδυναμώσει ακόμα περισσότερο τα συλλογικά όργανα του ΤΕΕ, που ήδη σήμερα έχουν διακοσμητικό χαρακτήρα, στο βαθμό που θα καταργήσει και τυπικά το δικαίωμα ανάκλησης των εκλεγμένων προέδρων. Θα αποδυναμώσει βασικά το ρόλο των Αντιπροσωπειών, τα μοναδικά σώματα του ΤΕΕ, στα οποία διεξάγεται αυτή τη στιγμή μια ορισμένη πολιτική συζήτηση και αντιπαράθεση και στα οποία έχουν βήμα οι ριζοσπαστικές δυνάμεις. Θα συμβάλλει στην αναπαραγωγή ενός στημένου διπολικού παιχνιδιού, που συγκαλύπτει την πραγματική πολιτική ουσία της αντιπαράθεσης.
5. Για τους ίδιους λόγους είμαστε αντίθετοι σε προτάσεις που υποβαθμίζουν τον πολιτικό ρόλο των πολυάριθμων σωμάτων, όπως η πρόταση για κατάτμηση των αντιπροσωπειών σε θεματικές ενότητες. Στην ίδια πολιτική κινούνται και οι προτάσεις για μετατροπή του ΤΕΕ σε χαλαρή «συνομοσπονδία» (με τη δημιουργία επιμελητηρίων μέσα στο επιμελητήριο και τη μετατροπή των συλλόγων των διπλωματούχων μηχανικών σε κλαδικά επιμελητήρια), ή σε ομοσπονδία πρωτοβάθμιων «νομαρχιακών Τεχνικών Επιμελητηρίων».
6. Απορρίπτουμε κατηγορηματικά κάθε σκέψη για αλλαγή-μείωση του ορίου απαρτίας για τη σύγκληση οργάνων με εκλογικό χαρακτήρα, στο 25%+1, για λόγους υπεράσπισης των πιο στοιχειωδών δημοκρατικών αρχών. Ουαί κι αλλοίμονο, αν μπορεί το 25% ενός οργάνου με παγιωμένο πολιτικό συσχετισμό – κι όχι μια Γενική Συνέλευση, για παράδειγμα – να είναι σε απαρτία και να εκλέγει όργανα. Θα πρόκειται τότε για νέα, βάνανυση κακοποίηση κάθε έννοιας δημοκρατίας στην εκλογή οργάνων του Επιμελητηρίου.
7. Τασσόμαστε υπέρ της επαναφοράς του δικαιώματος των συναδέλφων συνταξιούχων μηχανικών να συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες του ΤΕΕ, δια της ψήφου και της συμμετοχής σε όργανα και επιτροπές του.
8. Είμαστε ενάντιοι στην πρόταση για δυνατότητα ίδρυσης από το ΤΕΕ και τα ΠΤ, Α.Ε. με σκοπό μεταξύ άλλων τη διεκδίκηση κοινοτικών κονδυλίων. Η ίδρυση Α.Ε. από το ΤΕΕ δεν θα πολλαπλασιάσει απλά φαινόμενα διαφθοράς που ήδη σήμερα αφθονούν στους κόλπους του ΤΕΕ. Θα παίξει πολύ σημαντικό ρόλο στους γενικότερους προσανατολισμούς.